

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2096/2022
25.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Вујичић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Даница Вигњевић, адвокат из ... и Грађевинског предузећа „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце, чији је пуномоћник Срећко Радовановић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог Грађевинског предузећа „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2993/21 од 16.12.2021. године, у седници одржаној 25.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог Грађевинског предузећа „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2993/21 од 16.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, захтев туженог Грађевинског предузећа „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 3932/2019 од 08.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности Основног суда у Новом Саду. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... да се утврди да је тужилац по основу стицања у браку сувласник $\frac{1}{2}$ дела на непокретности – двособном стану у ..., у улици ... број ..., а који се води код РГЗ Служба за катастар непокретности Нови Сад 2, катастарска општина ..., уписан у ЛН број ..., као подаци о посебном делу објекта – Б2 лист, број објекта ..., број улаза ..., евиденциони број ..., начин коришћења стан, број посебног дела објекта ..., подброј посебног дела објекта – ништа, број спрата приземље, број соба двособан стан, грађевинска површина м² 0, корисна површина 48 м², начин утврђивања корисне површине из употребне дозволе, опис – ништа, што су тужена првог реда ББ из ... и тужени другог реда Грађевинског предузећа „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце дужни признати и трпети упис права сусвојине тужиоца у $\frac{1}{2}$ дела на овој непокретности код РГЗ СКН Нови Сад 2, катастарска општина ..., те да се обавезу тужени првог и другог реда да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка колико

исти буду износили. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој првог реда ББ из ... накнади трошкове парничног поступка у износу од 145.650,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом другог реда Грађевинском предузећу „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце накнади трошкове парничног поступка у износу од 160.650,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2993/21 од 16.12.2021. године, усвојена је жалба тужиоца, па је првостепена пресуда преиначена у побијаном одбијајућем делу одлуке о главном захтеву и делу одлуке о трошковима поступка (ставови два, три и четири изреке пресуде), тако што је тужбени захтев тужиоца усвојен, па је утврђено да је тужилац АА из ... по основу стицања у браку сувласник у ½ дела на непокретности - двособном стану у ..., у улици ... број ..., а који се води код РГЗ СКН Нови Сад 2, КО ..., уписан у ЛН број ..., као подаци о посебном делу објекта – Б2 лист, број објекта ..., број улаза ..., евиденциони број ..., начин коришћења стан, број посебног дела објекта ..., подброј посебног дела објекта – ништа, број спрата приземље, број соба двособан стан, грађевинска површина м2 0, корисна површина 48 м2, начин утврђивања корисне површине из употребне дозволе, опис – ништа, што су тужена ББ из ... и тужени Грађевинско предузеће „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце дужни признати и трпети упис права сусвојине тужиоца у ½ дела на овој непокретности код РГЗ СКН Нови Сад 2, КО ..., па су обавезани тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплате 247.000,00 динара. Обавезани су тужени да тужиоцу на име трошкова поступка по жалби исплате износ од 150.120,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени Грађевинско предузеће „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права, битних повреда одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона парничном поступку, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженог Грађевинског предузећа „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце, неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку – ЗПП ("Сл. гласник РС, бр. 72/11... 18/20) на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, као власник двособног стана број ..., површине 48м2, у приземљу стамбене зграде за колективно становање број ..., спратности Су+Пр+Сп3+Пк у ..., улица ... број ..., изграђене на КП .../... у ЛН ... КО ..., уписан је тужени ГП „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце са обимом удела 1/1. Утврђено је да су тужилац и тужена ББ 14.09.2014. године закључили брак, а крајем 2014. године одлучили да купе стан у ... и то преко пута зграде у којој су живели као подстанари, у улици ... у ..., површине око 48м2. Стан је купљен од туженог ГП „Власина Инжењеринг“, купопродајна цена за м2 стана је износила 1.000 евра. Тужилац је неколико недеља пре закључења уговора о купопродаји туженом предао износ од 1.000 евра на име капаре за стан, који износ је био заједнички новац тужиоца и тужене, који су добили на свадби. Тужиоцу и туженој су око куповине стана помагали АА мајка ВВ и ББ бака ГГ. Тужичева мајка им је дала износ од 20.000 евра,

а бака тужене износ од 23.000 евра. Купопродајни уговор је закључен код туженог, а потом оверен код јавног бележника под бројем УОП: 280-2014. Приликом овере уговора законском заступнику туженог предат је износ од 10.000 евра на руке, јер је исти тако тражио, с обзиром да је чекао тужиоца и тужену да остатак купопродајне цене плате пошто добију поврат ПДВ. Износ од 33.000 евра плаћен је преко рачуна. Остатак купопродајне цене је плаћен туженом од износа који су тужилац и тужена добили од повраћаја ПДВ. Уговор о купопродаји стана у својству купца закључила је тужена и у истом је наведено презиме ДД, с обзиром да још није била променила документа након удаје. Тужена је закључила уговор да би остварили право на повраћај ПДВ, јер није имала непокретност у свом власништву, а тужилац је био власник $\frac{1}{2}$ дела куће у Тужиоцу и туженој се у ... месецу године родило дете, а заједница живота је престала у априлу 2016. године. Тужилац се иселио из стана, тужена се није сагласила са његовим предлогом да после развода издају стан или продају стан и поделе новац на једнаке делове. Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 586/2016 од 21.12.2016. године разведен је брак тужиоца и тужене.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца, налазећи да износ од 20.000 евра који је дала тужиочева мајка не представља плаћену цену половине стана за коју половину тужилац тражи да се утврди право власништва. Према становишту првостепеног суда, тужилац је могао да тражи да му тужени исплате износ уложен у куповину предметног стана, али такав облигационоправни захтев није поставио, а уложена средства тужиоца, имајући у виду и уложена средства тужене и купопродајну цену стана, не чине удео на основу кога би тужилац стекао право да потражује стварноправни захтев у овој парници, већ облигационоправни у виду досуде новчаних средстава уложених у куповину стана, а суд је у обавези да се креће у границама постављеног тужбеног захтева.

Према становишту другостепеног суда, предметни стан представља заједничку имовину супружника, за коју према одредби члана 180. Породичног закона важи претпоставка једнаких удела супружника на њој, која претпоставка у конкретном случају није оборена будући да нико од бивших супружника, па ни тужена, није пружила доказе на околност да је њен сувласнички удео на предметној непокретности био већи од удела другог супружника. Тужилац је доказао да је предметни стан купљен у току трајања заједнице живота у браку, а тужена није доказала да је њен удео у стицању заједничке имовине већи, односно прибављен искључиво средствима из њене посебне имовине. Купопродајна цена предметног стана је исплаћена из средстава добијених као поклон приликом закључења брака, те средстава добијених на поклон од мајке тужиоца и баке тужене, као и износа добијеног на име поврата ПДВ. Поклони учињени супружницима представљају њихову заједничку имовину, а не посебну имовину једног од супружника, осим ако то не произлази из природе ствари или из намере поклонодавца. Средства добијена на поклон од мајке тужиоца и баке тужене дата су тужиоцу и туженој, као супружницима, у циљу решавања њиховог стамбеног питања, а тужена током поступка није пружила доказе на околност да су та новчана средства представљала поклон искључиво њој да би иста била третирана као њена посебна имовина у смислу члана 168. Породичног закона, приликом утврђивања доприноса, па је првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтев тужиоца усвојен. Како се тужени Грађевинско предузеће „Власина Инжењеринг“ ДОО

Власотинце и даље води као власник предметне непокретности, парничне странке су у положају јединствених супарничара, јер спор може да се реши само на једнак начин према свим супарничарима сходно одредби члана 210. ЗПП, па је пресуда преиначена и у односу на овог туженог.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Према члану 171. став 2. Породичног закона, имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину и према члану 180. став 2. Породичног закона претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Код утврђеног чињеничног стања, побијаном пресудом, правилно је примењено материјално право и то одредба члана 171. и 180. став 2. Породичног закона при одређивању удела у заједничкој имовини супружника.

Одредбом члана 210. став 1. ЗПП прописано је јединствено супарничарство, а одредбом члана 211. став 1. ЗПП прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа.

Одредбом чл. 33 Закона о основама својинскоправних односа прописано је да се на основу правног посла право својине на непокретност стиче уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен законом.

У конкретном случају у току трајања брака тужиоца и тужене закључен је уговор о купопродаји предметне непокретности између ББ и ГП „Власина Инжењеринг“. Продавац по наведеном правном послу је ГП „Власина Инжењеринг“ који је у евиденцију непокретности уписан као власник предметног стана. Код наведеног тужени ГП „Власина Инжењеринг“, има положај нужног супарничара који је морао бити обухваћен процесном заједницом као субјект правног односа-продавац по уговору о купопродаји предметне непокретности и уписани носилац права својине на истој, са којих разлога је правилно тужбом као тужени обухваћено и ово правно лице. Тужени су у положају јединствених нужних супарничара, јер код наведеног природа правног односа не допушта да се спор реши различито и стога се неосновано ревизијом указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 210. ЗПП. Околност да је тужена ББ поднела Служби за катастар непокретности захтев за упис права својине у своју корист (о коме није одлучено), и да је уписана забележба наведеног поступка не искључује обавезу означавања туженог ГП „Власина Инжењеринг“, као странке у смислу члана 211. ЗПП. Забележба у смислу члана 14. Закона о поступку уписа у катастар непокретности представља упис чињеница које су од значаја за заснивање, измену, престанак или пренос стварних права, а не и реализацију уписа права својине. Имајући у виду напред наведено тужени ГП „Власина Инжењеринг“ ДОО Власотинце је морао бити обухваћен у пасивној супарничарској заједници, поред тужене ББ.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је применом одредбечлана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом члана 165. став 2. у вези члана 153. и 154. ЗПП.

Туженом нису досуђени трошкови ревизијског поступка, с обзиром да није успео у ревизијском поступку, због чега је применом члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**